

[Ellemann-Jensen]

et tidligere ydet statslån ikke belaster den danske skatteyder med én krone ekstra.

Ministerens positive omtale af den bistandsindsats, der gøres af mange private organisationer, vil vi gerne tilslutte os. Her var måske et område inden for dansk u-landsbistand, der kunne tillægges mere vægt.

Så er der et andet område, som ministeren ikke gjorde så meget ud af i sin redegørelse, men som da også skal nævnes. Og det er EFs udviklingsbistand, hvor jo især Lomékonventionens Stabex-ordning er af største betydning for den økonomiske udvikling og stabilitet i de lande, som ordningen omfatter.

Det er vigtigt at nævne, også fordi man måske ofte i diskussionen om den nye økonomiske verdensorden glemmer de helt indisputable udviklingsresultater, som er opnået under den eksisterende, gamle økonomiske verdensorden. For når nylig industrialiserede lande som f. eks. Sydkorea, Singapore, Brasilien og Taiwan har opnået så imponerende vækstresultater, er det jo sket på den gamle økonomiske verdensordens præmisser, bl. a. ved at der er givet øget plads til privat initiativ og til markeds kræfter. Når andre lande, f. eks. Indien og Bangladesh, har opnået så beskedne resultater, skyldes det jo ikke udelukkende denne internationale økonomiske verdensorden, men nok så meget indre forhold i de pågældende lande, holdning og tradition og kulturelle særegenheder, til tider også mere eller mindre tilfældige naturbegivenheder. Man må altså ikke undervurdere den vigtige rolle, som markeds kræfterne kan spille for udviklingsbistanden. Derfor er det nok også svært at frigøre sig for en vis skepsis over for den vægt, Brandtrapporten lægger på etablering af nye internationale styringsorganer og afgiftssystemer, hvor en frigivelse af international handel og den deraf følgende strukturændring i de vestlige økonomier vel nok kunne give endnu mere sikre og omfattende resultater.

Vi mener ikke, man skal overvurdere regeringernes muligheder for at styre tingene, ligesom man ikke skal undervurdere resultaterne af, hvad der kan komme ud af at frigive privat initiativ.

Et andet kritikpunkt, man kunne rette imod Brandtrapporten, er dens forholdsvis kritikløse holdning over for modtagerlandene, hvilket jo fører os ind på mulighederne for at stille politiske betingelser for ydelse af

dansk bistand. Der er det jo nok rimeligt, om den danske bistandsadministration benytter alle midler, herunder henvisning til de »skrækkelige« danske statsrevisorer, til at få bragt de rent praktiske modtageforhold i orden, mens vi selvfølgelig selv i det store og hele må afholde os fra direkte politiske krav. Sådanne krav hører hjemme i de internationale organer, hvorigennem vi yder bistand. Det lykkedes jo f. eks. ved genforhandlingen af Lomékonventionen at få en henvisning til menneskerettighederne med trods betydelig modstand fra modtagerlandene. Det er jo på den måde at det politiske pres skal lægges, altså igennem FN og EF.

Til sidst en enkelt bemærkning om den diskussion, der er rejst på baggrund af Gunnar Myrdals udtalelser. Jeg er bange for, at en del af den debat, der er rejst, skyldes, at nogen nu pludselig har følt, at det er blevet legitimt at luften en iboende tvivl over for det at give udviklingsbistand i det hele taget. Jeg har oprigtigt talt vanskeligt ved at forstå, at mange borgerlige politikere har taget Myrdal til hjertet, når hans budskab jo bl. a. er, at man, når hans specielle politiske ønsker ikke er omsat i praksis i modtagerlandene, hellere bør give midlerne i form af ren og skær humanitær bistand. Jeg kunne forstå, hvis en frustreret venstrefløj havde taget Myrdal til hjertet, men jeg kan ikke forstå, hvorfor man gør det på borgerlig side. Jeg mener, at man må afvise Myrdals argumentation. Jeg mener, at hvis man alene tilbyder at holde sultne børn i live uden at gå ind på et arbejde for at sikre dem en fremtid, har udviklingsbistanden ingen værdi i sig selv.

Kjelgaard (KF):

Jeg vil også gerne takke ministeren for den redegørelse, vi har fået, selv om den vel egentlig ikke indeholder så forfærdelig meget nyt.

Den fastslår, at en række u-lande har haft en økonomisk vækst, der er langt større end den, vi havde i forrige århundrede, da vi udviklede os. Men den fastslår også, at uligheden mellem u-landene gennem de sidste 20 år er blevet større, og at de lande, der i begyndelsen af 1970'erne var de fattigste, er sattet yderligere agterud og er blevet endnu fattigere.